

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. birželio 9 d.
(OR. en)

10074/22

LIMITE

POLCOM 56
COEST 445
CODEC 886

Tarpinstitucinė byla:
2022/0188 (COD)

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. birželio 9 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 288 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl laikinų prekybos liberalizavimo priemonių papildant prekybos lengvatas, taikomas Moldovos produktams pagal Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimą

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 288 final.

Priedama: COM(2022) 288 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 06 09
COM(2022) 288 final

2022/0188 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl laikinų prekybos liberalizavimo priemonių papildant prekybos lengvatas, taikomas
Moldovos produktams pagal Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos
bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimą**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Nuo 2022 m. vasario 24 d. neišprovokuota ir nemotyvuota Rusijos karinė agresija prieš Ukrainą padarė didelį neigiamą poveikį Moldovos Respublikos (toliau – Moldova) gebėjimui prekiauti su kitomis pasaulio šalimis, visų pirma dėl to, kad Moldovos eksportas priklausė nuo tranzito per Ukrainos teritoriją ir nuo Ukrainos infrastruktūros, kuria šiuo metu iš esmės nėra galimybių naudotis. Šiomis sudėtingomis aplinkybėmis Moldova paprašė Sąjungos kiek įmanoma padėti nukreipti dalį prekybos su kitomis pasaulio šalimis srauto į ES ir tokiu būdu dar labiau stiprinti prekybos santykius su Sąjunga ir paremti Moldovos ekonomiką. Šiuo tikslu reikia labiau liberalizuoti rinką, visų pirma dėl žemės ūkio produktų, kuriems pagal ES ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimo (toliau – Asociacijos susitarimas)¹, kuriuo sukuriama išsami ir visapusiška laisvosios prekybos erdvė (toliau – IVLPE), XV-A priedą taikomos metinės muitais neapmokestinamos tarifinės kvotos (TK).

Todėl Komisija siūlo priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatomos laikinos prekybos liberalizavimo priemonės, t. y. vienus metus galiojančios papildomos muitais neapmokestinamos kvotos tam tikriems žemės ūkio produktams, kuriems TK dar taikomos.

Pagal Asociacijos susitarimo XV-A priedą septyniems žemės ūkio produktams iš Moldovos taikomos TK. Tai – pomidorai, valgomieji česnakai, valgomosios vynuogės, obuoliai, vyšnios, slyvos ir vynuogių sultys. Didelį dviejų iš šių produktų (slyvų ir valgomųjų vynuogių) kiekį Moldova eksportavo į trečiąsias rinkas, visų pirma į Rusiją, Baltarusiją ir Ukrainą. Šiems produktams tikslinga nustatyti papildomas muitais neapmokestinamas kvotas, kad pririnkus minėtoms rinkoms skirtus pardavimo srautus būtų galima laikinai nukreipti į Sąjungą. Kitiems produktams (pomidorams, valgomiesiems česnakams, obuoliams, vyšnioms ir vynuogių sultims) naująsias kvotas sudarytų papildomas muitais neapmokestinamas to paties dydžio kiekis, koks numatytas Asociacijos susitarime.

Šios laikinos ir išskirtinės priemonės padės remti ir skatinti esamus prekybos srautus iš Moldovos į Sąjungą ir parems Moldovos ekonomiką. Tai atitinka pagrindinius Asociacijos susitarimo tikslus, t. y. sudaryti sąlygas glaudesniems ekonominiams ir prekybos santykiams, kurie padėtų Moldovai palaipsniui integruotis į ES vidaus rinką ir prisidėtų prie demokratijos stiprinimo ir politinio, ekonominio bei institucinio stabilumo Moldovoje.

Šiame reglamento pasiūlyme numatytų prekybos liberalizavimo priemonių imamasi laikantis Asociacijos susitarimo 2 straipsnyje nustatyto įsipareigojimo, kuriuo kaip esminis Susitarimo elementas įtvirtinta pagarba demokratijos principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, taip pat kova su masinio naikinimo ginklu, susijusių medžiagų ir jų siuntimo į taikinį priemonių platinimu. Be to, pagal minėtąjį straipsnį Šalys visų pirma įsipareigoja laikytis bendrųjų principų – teisinės valstybės ir gero valdymo, kovoti su korupcija, organizuota ar kitokia nusikalstama veikla, įskaitant tarpvalstybinio pobūdžio nusikalstamą

¹ Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimas (OL L 240, 2014 8 30, p. 4) Šalių pasirašytas 2014 m. birželio 27 d. Asociacijos susitarimo, įskaitant išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvę (IVLPE), nuostatos laikinai taikytos nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. ir, visoms ES valstybėms narėms ją ratifikavus, visapusiškai galioja nuo 2016 m. liepos 1 d.

veiklą, ir terorizmu, taip pat laikytis darnaus vystymosi ir veiksmingo daugiašališkumo principų. Nustatomos prekybos liberalizavimo priemonės būtų taikomos su sąlyga, kad bus laikomasi šių esminių elementų ir bendrųjų principų.

Be to, šiame pasiūlyme numatytomis prekybos liberalizavimo priemonėmis pagal SESV 207 straipsnio 1 dalį siekiama užtikrinti, kad Sąjungos bendra prekybos politika būtų vykdoma atsižvelgiant į ES sutarties 21 straipsnyje nustatytus Sąjungos išorės veikslių principus ir tikslus.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šios prekybos liberalizavimo priemonės derėtų su Susitarimo, visų pirma V antraštinės dalies, kuria sukuriama IVLPE ir kurioje numatyta, kad Šalys per ne ilgesnį kaip 10 metų pereinamąjį laikotarpį nuo to susitarimo įsigaliojimo palaipsniui sukuria laisvosios prekybos erdvę (Susitarimo 143 straipsnis), įgyvendinimu.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Europos Sąjunga griežtai smerkia Rusijos agresiją prieš Ukrainą ir ėmėsi svarbių veikslių, kad paremtų Moldovą šiomis išskirtinėmis aplinkybėmis, įskaitant papildomą humanitarinę ir pasienyje teikiamą paramą, makrofinansinę pagalbą ir priemones, skirtas prekybai palengvinti dabartinėmis sudėtingomis aplinkybėmis. Todėl siūlomas reglamentas atitiktų Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnio 3 dalyje nustatytą Sąjungos įsipareigojimą užtikrinti įvairių išorės veikslių sričių nuoseklumą, taip pat Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad bendra prekybos politika turi būti vykdoma atsižvelgiant į Sąjungos išorės veikslių principus ir tikslus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis pasiūlymo pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 2 dalis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Kaip nustatyta SESV 3 straipsnio 1 dalies e punkte, bendra prekybos politika priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas būtinas norint įgyvendinti bendrą prekybos politiką ir tikslą padėti Moldovai, taip pat prekybos su Sąjunga srityje, įveikti dabartinius sunkumus.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas SESV 207 straipsnio 2 dalimi ir priklauso Sąjungos bendrai prekybos politikai.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į skubą, susijusią su Moldovos ekonomine padėtimi, svarbu, kad reglamentas įsigaliotų kuo greičiau. Todėl nebuvo atliktas priemonės poveikio vertinimas. Tačiau Prekybos GD pavedimu buvo atliktas ir 2012 m. paskelbtas Asociacijos susitarimo prekybos ir su prekyba susijusių nuostatų poveikio tvarumui vertinimas ir į jį atsižvelgta derantis dėl IVLPE. Šiuo vertinimu patvirtinta, kad prekybos ir su prekyba susijusių nuostatų įgyvendinimas darys teigiamą ekonominį poveikį ES ir Moldovai.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Priemonė nepadidina reguliavimo naštos bendrovėms.

- **Pagrindinės teisės**

Priemonės būtų grindžiamos tais pačiais pagrindiniais principais, kurie įtvirtinti Asociacijos susitarime. Visų pirma Asociacijos susitarimo 2 straipsnyje nustatyta, kad pagarba demokratijos principams ir žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms yra esminiai to susitarimo elementai.

Priemonės taip pat atitiktų Europos pagrindinių teisių chartiją.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Remiantis apskaičiavimais, pagrįstais importo iš Moldovos mastu 2021 m., Europos Sąjunga per metus neteks apie 0,3 mln. EUR muitų pajamų. Taigi poveikis ES nuosaviems ištekliams bus labai nedidelis.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

ES ir Moldovos dvišalės prekybos raidos internetinės ataskaitos pateikiamos specialiose Europos Komisijos interneto svetainėse.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Atsižvelgiant į krizinę padėtį Moldovoje, susidariusią dėl Rusijos įsiveržimo į Ukrainą, šia priemone siekiama padidinti prekybos srautus iš Moldovos, suteikiant galimybę papildomai importuoti Moldovos žemės ūkio produktų į Sąjungą netaikant muitų. Prekybos liberalizavimo priemonės būtų taikomos kaip papildomos muitais neapmokestinamos tarifinės kvotos tam tikriems žemės ūkio produktams, kuriems TK vis dar taikomos.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl laikinų prekybos liberalizavimo priemonių papildant prekybos lengvatas, taikomas Moldovos produktams pagal Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimą**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros²,
kadangi:

- (1) Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos (toliau – Moldova) asociacijos susitarime³ (toliau – Asociacijos susitarimas) nustatytas Sąjungos ir Moldovos Respublikos santykių pagrindas. Remiantis Tarybos sprendimu 2014/492/ES⁴, Asociacijos susitarimo V antraštinė dalis, skirta prekybai ir su prekyba susijusiems klausimams, laikinai taikyta nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. ir, visoms valstybėms narėms ją ratifikavus, įsigaliojo 2016 m. liepos 1 d.;
- (2) Asociacijos susitarime išreikštas Asociacijos susitarimo šalių (toliau – Šalys) noras plačiu mastu ir naujoviškai stiprinti ir plėsti santykius, lengvinti ir pasiekti laipsnišką ekonominę integraciją, ir tai daryti laikantis teisių ir įsipareigojimų, susijusių su Šalių naryste Pasaulio prekybos organizacijoje;
- (3) Asociacijos susitarimo 143 straipsnyje numatyta laipsniškai sukurti Šalių tarpusavio laisvosios prekybos erdvę, remiantis 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT 1994) XXIV straipsniu. Tuo tikslu Asociacijos susitarimo 147 straipsnyje numatyta laipsniškai naikinti muitus pagal jame pateiktus tvarkaraščius ir taip pat numatyta galimybė šį panaikinimą spartinti ir plėsti jo taikymo sritį;
- (4) nuo 2022 m. vasario 24 d. neišprovokuotas ir nemotyvuotas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą labai neigiamai paveikė Moldovos gebėjimą prekiauti su kitomis pasaulio šalimis, visų pirma dėl to, kad Moldovos eksportas priklausė nuo tranzito per Ukrainos teritoriją ir nuo Ukrainos infrastruktūros, kuria šiuo metu iš esmės nėra galimybių naudotis. Siekiant sumažinti neigiamus padarinius Moldovos ekonomikai,

² m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*) ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

³ OL L 240, 2014 8 30, p. 4.

⁴ 2014 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimas 2014/492/ES dėl Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo (OL L 260, 2014 8 30, p. 1).

būtina paspartinti glaudesnių Sąjungos ir Moldovos Respublikos ekonominių santykių plėtojimą ir šiomis kritinėmis aplinkybėmis greitai suteikti paramą Moldovos ekonomikai. Todėl būtina ir tikslinga paskatinti Moldovos prekybos srautus taikant laikinas prekybos liberalizavimo priemones, kuriomis dėl septynių žemės ūkio produktų, kuriems vis dar taikomos metinės muitais neapmokestinamos tarifinės kvotos (TK), nustatomos papildomos muitais neapmokestinamos tarifinės kvotos, laikantis Sąjungos ir Moldovos tarpusavio prekybai taikomų muitų panaikinimo spartinimo tikslo;

- (5) pagal Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnio 3 dalį Sąjunga turėtų užtikrinti savo išorės veiksų įvairių sričių nuoseklumą. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 207 straipsnio 1 dalį bendra prekybos politika turėtų būti vykdoma atsižvelgiant į Sąjungos išorės veiksų principus ir tikslus;
- (6) šiuo reglamentu nustatomos prekybos liberalizavimo priemonės turėtų būti taikomos kaip laikinos papildomos muitais neapmokestinamos tarifinės kvotos tam tikriems žemės ūkio produktams, kuriems TK vis dar taikomos. Šiomis priemonėmis Sąjunga stiprins Moldovos ir Sąjungos ekonominę integraciją ir suteiks deramą laikiną ekonominę paramą Moldovai ir nukentėjusiesiems ekonominės veiklos vykdytojams. Pagal Asociacijos susitarimo XV-A priedą septyniems žemės ūkio produktams iš Moldovos taikomos TK. Tai – pomidorai, valgomieji česnakai, valgomosios vynuogės, obuoliai, vyšnios, slyvos ir vynuogių sultys. Didelį dviejų iš šių produktų (slyvų ir valgomųjų vynuogių) kiekį Moldova eksportavo į trečiąsias rinkas, visų pirma į Rusiją, Baltarusiją ir Ukrainą. Šiems produktams tikslinga nustatyti papildomas muitais neapmokestinamas kvotas, kad prireikus minėtoms rinkoms skirtus pardavimo srautus būtų galima laikinai nukreipti į Sąjungą. Kitiems produktams (pomidorams, valgomiesiems česnakams, obuoliams, vyšnioms ir vynuogių sultims) naująsias TK sudarytų papildomas muitais neapmokestinamas to paties dydžio kiekis, koks numatytas Asociacijos susitarime;
- (7) siekiant užkirsti kelią sukčiavimui, teisė naudotis šiuo reglamentu nustatytais prekybos priemonėmis turėtų priklausyti nuo to, ar Moldova laikosi visų atitinkamų naudojimosi lengvatomis pagal Asociacijos susitarimą sąlygų, įskaitant atitinkamų produktų kilmės taisykles ir su jomis susijusias procedūras, taip pat nuo glaudaus Moldovos administracinio bendradarbiavimo su Sąjunga, kaip numatyta Asociacijos susitarime;
- (8) Moldova neturėtų nustatyti naujų muitų arba jiems lygiaverčio poveikio mokesčių ir naujų kiekybinių apribojimų arba lygiaverčio poveikio priemonių, taikomų Sąjungos kilmės importui, neturėtų didinti galiojančių muitų arba mokesčių, ar nustatyti kitų apribojimų, nebent tai aiškiai pateisinama karo aplinkybėmis. Jei Moldova nesilaiko bet kurios iš šių sąlygų, Komisija turėtų būti įgaliota laikinai sustabdyti visų šiuo reglamentu nustatytų prekybos priemonių arba jų dalies taikymą;
- (9) Asociacijos susitarimo 2 straipsnyje nustatyta, kad, be kita ko, pagarba demokratijos principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, taip pat kova su masinio naikinimo ginklų, susijusių medžiagų ir jų siuntimo į taikinių priemonių platinimu, yra esminiai Asociacijos susitarimo elementai. Pagal tą straipsnį Šalys visų pirma įsipareigoja laikytis šių bendrųjų principų: teisinės valstybės ir gero valdymo, kovos su korupcija, organizuota ar kitokia nusikalstama veikla, įskaitant tarpvalstybinio pobūdžio nusikalstamą veiklą, ir terorizmu, taip pat laikytis darnaus vystymosi ir veiksmingo daugiašališkumo principų. Tikslinga numatyti galimybę laikinai sustabdyti

šiam reglamente numatytų prekybos liberalizavimo priemonių taikymą, jei Moldova nesilaiko Asociacijos susitarimo esminių elementų arba minėtųjų bendrųjų principų;

- (10) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, leidžiantys laikinai sustabdyti prekybos liberalizavimo priemonių, nurodytų 7 konstatuojamojoje dalyje, taikymą tais atvejais, jei panašius arba tiesiogiai konkuruojančius produktus gaminantys Sąjungos gamintojai labai paveikiami arba gali būti labai paveikti pagal šį reglamentą importuojamų produktų. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁵;
- (11) būtina numatyti galimybę, atsižvelgiant į Komisijos atliktą tyrimą, sustabdyti 6 konstatuojamojoje dalyje nurodytų prekybos liberalizavimo priemonių taikymą vienam ar keliems į šio reglamento taikymo sritį patenkantiems produktams, jei dėl jų kyla arba gali kilti didelių sunkumų Sąjungos gamintojams, gaminantiems panašius arba tiesiogiai konkuruojančius produktus;
- (12) išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės, kuri yra Asociacijos susitarimo sudėtinė dalis, įgyvendinimo metinė ataskaita, rengiama Komisijos, turėtų apimti išsamų šiuo reglamentu nustatomų prekybos priemonių įgyvendinimo vertinimą;
- (13) atsižvelgiant į skubą, susijusią su situacija, sukelta Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, tikslinga aštuonių savaičių laikotarpiui taikyti išimtį, nustatytą prie ES sutarties, SESV ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje;
- (14) atsižvelgiant į skubą, susijusią su Moldovos ekonomine padėtimi, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Prekybos liberalizavimo priemonės

Papildant Asociacijos susitarimo XV-A priede nustatytas muitais neapmokestinamas tarifines kvotas, šio reglamento priede išvardytus žemės ūkio produktus leidžiama importuoti iš Moldovos Respublikos į Sąjungą neviršijant tame priede nustatytų Sąjungos muitais neapmokestinamų tarifinių kvotų. Šias muitais neapmokestinamas tarifines kvotas administruoja Komisija, vadovaudamasi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447⁶ 49–54 straipsniais.

2 straipsnis

Teisės naudotis prekybos liberalizavimo priemonėmis sąlygos

1 straipsnyje numatytų prekybos liberalizavimo priemonių taikymui nustatomos šios sąlygos:

⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁶ 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL L 343, 2015 12 29, p. 558).

- (a) laikomasi produktų kilmės taisyklių ir su jomis susijusių procedūrų, numatytų Asociacijos susitarime;
- (b) Moldova nenustato naujų muitų arba jiems lygiaverčio poveikio mokesčių ir naujų kiekybinių apribojimų arba lygiaverčio poveikio priemonių, taikomų Sąjungos kilmės importui, arba nepadidina galiojančių muitų arba mokesčių, arba nenustato jokių kitų apribojimų, įskaitant diskriminacines vidaus administracines priemones, nebent tai aiškiai pateisinama karo aplinkybėmis, ir
- (c) Moldova gerbia demokratijos principus, žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat kovoja su masinio naikinimo ginklų, susijusių medžiagų ir jų siuntimo į taikinių priemonių platinimu, laikosi teisinės valstybės ir gero valdymo principų, kovoja su korupcija, organizuota ar kitokia nusikalstama veikla, įskaitant tarpvalstybinio pobūdžio nusikalstamą veiklą, ir terorizmu, taip pat gerbia darnaus vystymosi ir veiksmingo daugiašališkumo principus, kaip numatyta Asociacijos susitarimo 2, 9 ir 16 straipsniuose.

3 straipsnis

Laikinas priemonių taikymo sustabdymas

1. Jei Komisija nustato, kad yra pakankamai įrodymų, kad Moldova nesilaiko 2 straipsnyje nustatytų sąlygų, ji gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo visiškai arba iš dalies sustabdomas šiame reglamente numatytų prekybos liberalizavimo priemonių taikymas. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Jei valstybė narė paprašo Komisijos sustabdyti bet kurios šiame reglamente numatytos prekybos liberalizavimo priemonės taikymą, remdamasi tuo, kad nesilaikoma 2 straipsnio b punkte nustatytų sąlygų, Komisija per keturis mėnesius nuo tokio prašymo pateikia pagrįstą nuomonę dėl pareiškimo, kad Moldova nesilaiko sąlygų, pagrįstumo. Jeigu Komisija padaro išvadą, kad pareiškimas yra pagrįstas, ji inicijuoja šio straipsnio 1 dalyje nurodytą procedūrą.

4 straipsnis

Apsaugos sąlyga

1. Jei Moldovos kilmės produktas importuojamas tokiomis sąlygomis, kurios kelia arba gali kelti didelių sunkumų panašius arba tiesiogiai konkuruojančius produktus gaminantiems Sąjungos gamintojams, 1 straipsnyje numatytos prekybos liberalizavimo priemonės taikymas tam produktui gali būti bet kuriuo metu sustabdytas.
2. Komisija atidžiai stebi šio reglamento poveikį, be kita ko, kainoms Sąjungos rinkoje, atsižvelgdama į informaciją apie produktą, kuriems taikomos šiuo reglamentu nustatytos prekybos liberalizavimo priemonės, eksportą, importą ir gamybą Sąjungoje.
3. Komisija per pagrįstą laikotarpį priima sprendimą pradėti tyrimą:
 - (a) valstybių narių prašymu,
 - (b) juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčios asociacijos, kurie veikia Sąjungos gamintojų vardu, t. y. visų panašius arba tiesiogiai

konkuruojančius produktus gaminančių Sąjungos gamintojų ar jų didelės dalies vardu, prašymu, arba

- (c) Komisijos iniciatyva, jei Komisijai akivaizdu, kad esama pakankamai *prima facie* įrodymų dėl didelių sunkumų panašius arba tiesiogiai konkuruojančius produktus gaminantiems Sąjungos gamintojams, kaip nurodyta 1 dalyje.

Šioje dalyje „didelė panašius arba tiesiogiai konkuruojančius produktus gaminančių Sąjungos gamintojų dalis“ – tai Sąjungos gamintojai, kurie bendrai pagamina daugiau nei 50 % visų Sąjungoje pagaminamų panašių ar tiesiogiai konkuruojančių produktų, kuriuos pagamina ta Sąjungos pramonės dalis, kuri aiškiai pareiškė pritarimą arba nepritarimą prašymui, ir kuri atstovauja ne mažiau nei 25 % visų pagaminamų panašių ar tiesiogiai konkuruojančių produktų, kuriuos pagamina Sąjungos pramonė.

4. Jei Komisija nusprendžia pradėti tyrimą, ji paskelbia pranešimą apie tyrimo inicijavimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Pranešime pateikiama gautos informacijos santrauka ir nurodoma, kad bet kokia susijusi informacija turėtų būti siunčiama Komisijai. Jame nurodomas laikotarpis, per kurį suinteresuotosios šalys gali raštu pateikti savo nuomonę. Toks laikotarpis negali būti ilgesnis nei keturi mėnesiai nuo pranešimo paskelbimo dienos.
5. Komisija surenka visą jos manymu reikalingą informaciją ir gali patikrinti gautą informaciją kreipdamasi į Moldovą ar į kitus atitinkamus šaltinius. Jai gali padėti valstybės narės, kurios teritorijoje gali būti prašoma atlikti patikrinimą, pareigūnai, jei tokios tų pareigūnų pagalbos prašo ta valstybė narė.
6. Nagrinėdama, ar esama didelių sunkumų panašius arba tiesiogiai konkuruojančius produktus gaminantiems Sąjungos gamintojams, kaip nurodyta 1 dalyje, Komisija atsižvelgia, be kita ko, į šiuos su Sąjungos gamintojais susijusius veiksnius, jei atitinkama informacija yra prieinama:
 - rinkos dalį,
 - gamybą,
 - atsargas,
 - gamybos pajėgumus,
 - pajėgumų panaudojimą,
 - užimtumą,
 - importą,
 - kainas.
7. Tyrimas baigiamas per šešis mėnesius nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodyto pranešimo paskelbimo dienos. Išskirtinėmis aplinkybėmis Komisija gali tą laikotarpį pratęsti įgyvendinimo aktu, priimtu laikantis 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
8. Per tris mėnesius nuo tyrimo pabaigos Komisija nusprendžia dėl to, ar sustabdyti 1 straipsnyje numatytos prekybos liberalizavimo priemonės taikymą produktui, dėl kurio vykdytas tyrimas, įgyvendinimo aktu, priimtu laikantis 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Tas įgyvendinimo aktas įsigalioja per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo. Priemonės taikymas sustabdomas tokiam laikotarpiui, kuris būtinas Sąjungos gamintojų ekonominės arba finansinės padėties pablogėjimui

neutralizuoti, arba kol esama tokio pablogėjimo grėsmės. Jeigu galutinai nustatyti faktai rodo, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos nėra įvykdytos, Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo tyrimas ir procedūra baigiami. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis šio reglamento 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9. Jei dėl išskirtinių aplinkybių, dėl kurių būtina imtis neatidėliotinių priemonių, atlikti tyrimą tampa neįmanoma, Komisija, pranešusi apie tai 5 straipsnio 1 dalyje nurodytam Muitinės kodekso komitetui, gali imtis būtinų prevencinių priemonių.

5 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013⁷ 285 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

6 straipsnis

Prekybos liberalizavimo priemonių įgyvendinimo vertinimas

Komisijos rengiama išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės įgyvendinimo metinė ataskaita apima išsamų šiame reglamente numatytų prekybos liberalizavimo priemonių įgyvendinimo vertinimą ir, prireikus, tų priemonių socialinio poveikio Moldovoje ir Sąjungoje vertinimą. Informacija apie produktų importą pagal 1 straipsnį skelbiama Komisijos interneto svetainėje.

7 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Prekybos liberalizavimo priemonės taikomos produktams, kurie šio reglamento įsigaliojimo dieną yra muitinės prižiūrimi Sąjungoje, jeigu per šešis mėnesius nuo tos dienos atsakingai Sąjungos muitinei pateikiamas atitinkamas pranešimas.

8 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Šis reglamentas taikomas iki ... [vieni metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos].

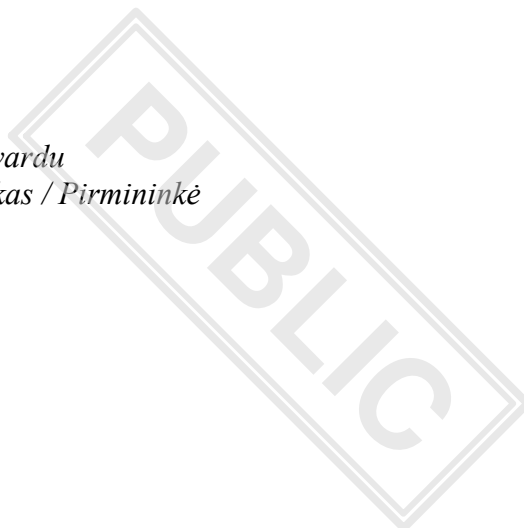
⁷ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

**FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO, KURIO POVEIKIS BIUDŽETUI
SUSIJES TIK SU IPLAUKOMIS, PAŽYMA**

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl laikinų prekybos liberalizavimo priemonių papildant prekybos lengvatas, taikomas Moldovos produktams pagal Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimą

2. BIUDŽETO EILUTĖS

12 skyrius, 120 straipsnis

2022 metų biudžete numatyta suma: 17 912 606 159 €

3. FINANSINIS POVEIKIS

Pasiūlymas finansinio poveikio neturi

Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms, bet turi finansinį poveikį pajamoms. Poveikis yra toks:

Biudžeto eilutė	Pajamos	Laikotarpis: 2022 m. dalis – 2023 m. dalis* (mln. EUR, dešimtųjų tikslumu)
12 skyriaus 120 straipsnis ⁸	<i>Poveikis nuosaviems ištekliais</i>	0,3
Iš viso		

* Vieni metai nuo reglamento įsigaliojimo

Skaičiavimai pagrįsti produktų, kuriems taikomas siūlomas reglamentas, importo apimtimi 2021 m., viršijančia metinę muitais neapmokestinamą kvotą (t. y. slyvų).

Remiantis pirmiau pateiktais skaičiavimais, pagal šį sprendimą prarastos įplaukos iš tradicinių nuosavų išteklių yra 0,366 mln. EUR (bendroji suma, į kurią įskaičiuotos surinkimo išlaidos) x 0,75 = 0,274 mln. EUR per aptariamą laikotarpį.

4. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

Siekiant užkirsti kelią sukčiavimui, teisė naudotis siūlomu reglamentu nustatytomis prekybos priemonėmis turėtų priklausyti nuo to, ar Moldova laikosi visų atitinkamų naudojimosi lengvatomis pagal Asociacijos susitarimą sąlygų, įskaitant atitinkamų produktų kilmės taisykles ir su jomis susijusias procedūras, taip pat nuo glaudaus Moldovos administracinio bendradarbiavimo su Sąjunga, kaip numatyta Asociacijos susitarime.

⁸ Tradiciniai nuosavi ištekliai (žemės ūkio muitai, cukraus mokesčiai, kiti muitai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.